

PLA DIRECTOR DEL CASTELL DE MONTJUÏC

Ajuntament de Barcelona

BARCELONA, ABRIL DE 2010

PLA DIRECTOR DEL CASTELL DE MONTJUÏC

- El Pla Director fixa les condicions, criteris i procediments per desenvolupar projectes i intervencions al Castell de Montjuïc
- El Pla preserva patrimonialment el Castell, el potencia com a equipament públic i regula els nous usos
- Pel 2010 es prioritza la rehabilitació dels espais al voltant del Pati d'Armes i la restauració de la coberta per potenciar-la com a mirador públic
- El pressupost pel 2010 és de gairebé 3 milions d'euros

1. Els objectius

L'objectiu del Pla Director és fixar les condicions, criteris i procediments necessaris per desenvolupar projectes i intervencions al conjunt del Castell de Montjuïc

1.1 Preservació del Monument des d'un punt de vista patrimonial

- Conservar, recuperar, restaurar i millorar el conjunt del Castell de Montjuïc i preservar-lo com a Monument històric i "Bé Cultural d'Interès Nacional"

1.2 Potenciar l'ús del Castell com a equipament públic obert a tots els ciutadans

- Garantir les condicions d'accessibilitat, confort i seguretat per convertir-lo en un equipament públic obert a tots els ciutadans
- Dotar-ho de nous usos basats en un nou discurs museològic i museogràfic.

1.3 Regular els nous usos

- Convertir el Castell en un centre cultural i cívic de primer ordre, actiu, expositiu i formatiu. Cal facilitar-ne la visita i fer possible la comprensió del monument i dels fets històrics que hi han tingut lloc. Això es podrà fer a partir de la museïtzació i de la creació d'un espai de recuperació de la memòria històrica.
- Convertir el Barcelona Centre Internacional per la Pau com a eix central del Castell i dotar-lo d'un potencial que el converteixi en un referent europeu en la recerca i el foment de la cultura de la pau.
- Crear un Centre d'Interpretació de Montjuïc on s'expliqui l'ocupació de la muntanya des de l'antiguitat fins l'actualitat.
- Generar nous usos cívics dins del recinte, per convertir-lo en un espai viscut i dinàmic, Cal instal·lar serveis diversos d'acollida restauració i lleure que col·laborin al confort dels visitants
- Potenciar la funció del Castell com a mirador sobre Barcelona, el seu port i la plana del delta del Llobregat.

2. Els nous equipaments i serveis

El nou Castell de Montjuïc és una fortalesa oberta als ciutadans de Barcelona. Un equipament central en la ciutat i un espai de jardins i miradors amb nous usos lúdics, cívics, culturals i esportius.

El castell acollirà tres grans equipaments, així com uns espais destinats a serveis generals i activitats de lleure.

- **El Castell: la Fortalesa i l'Espai de la Memòria**

El Castell de Montjuïc com a monument posseeix un valor arquitectònic i històric de primera magnitud. El Pla Director destina part dels espais del castell com a museu de si mateix i de la seva història, així com recorreguts de visita a tot el recinte que posin de relleu el seu valor i el mostrin a la ciutadania.

- **El Barcelona Centre Internacional per la Pau**

L'equipament central del Castell de Montjuïc és el Barcelona Centre Internacional per la Pau, un centre especialitzat en la formació de professionals en gestió de crisis i resolució de conflictes, així com en la difusió de la cultura de la pau. El Barcelona Centre Internacional per la Pau va començar a funcionar el 20 d'abril del 2009

- **El Centre d'Interpretació de Montjuïc**

El Castell acollirà un centre d'interpretació de la muntanya que expliqui la seva història en relació amb Barcelona des dels seus orígens fins a l'actualitat.

- **Serveis generals**

La part de serveis generals inclourà l'Espai d'Informació i Acol·lida de Visitants, espais d'ús cultural i formatiu, sala d'actes polivalent, oficines per la direcció i administració del castell, botiga, bar-restaurant, lavabos i espais tècnics necessaris per al conjunt del Castell.

L'Espai d'Informació i Acol·lida, atesa la nova centralitat del castell a la muntanya, permetrà als visitants conèixer i gaudir dels diferents i nombrosos equipaments i serveis que ofereix la muntanya, tot baixant des del castell com a Porta de Montjuïc.

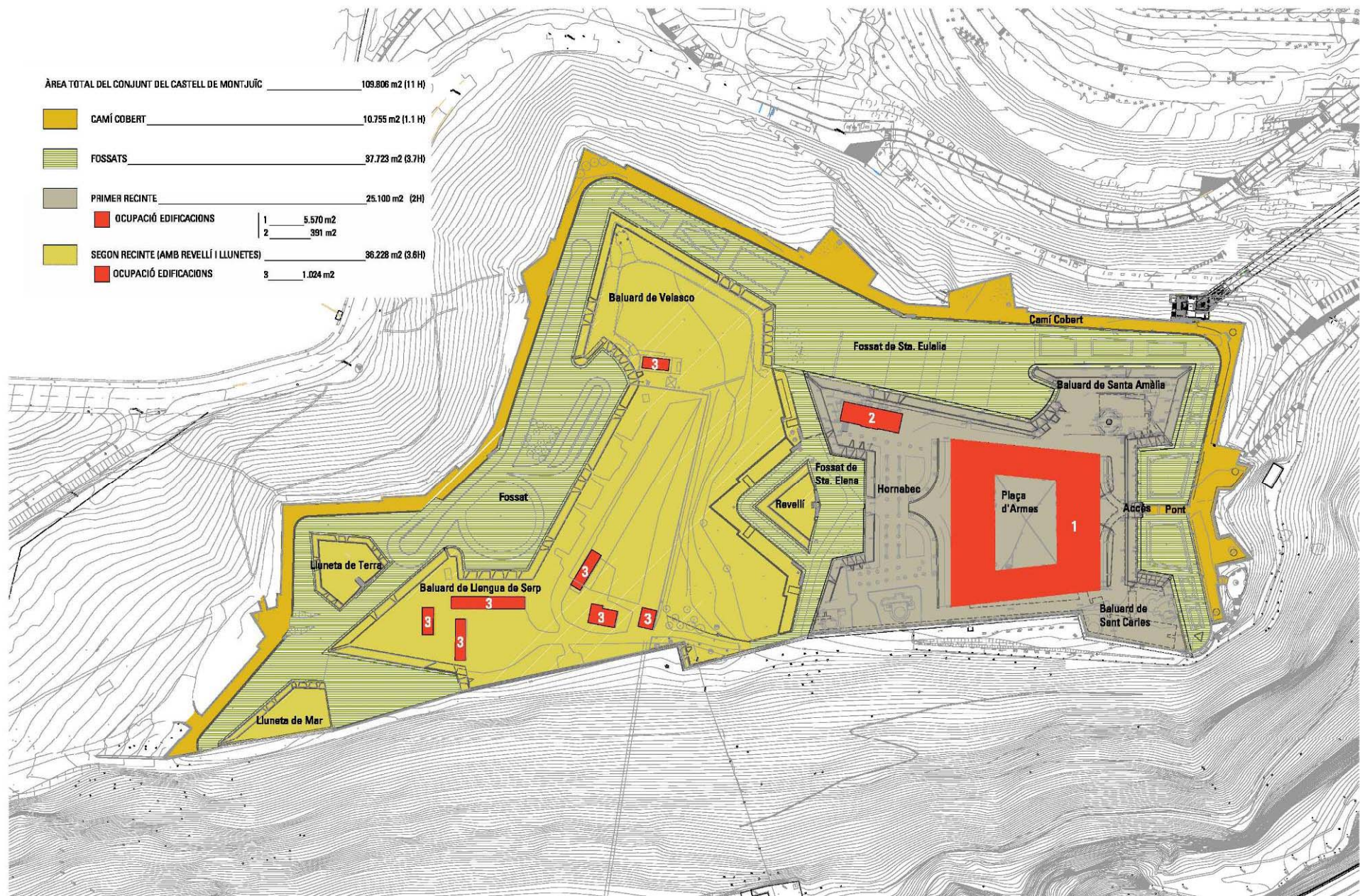
- **Els jardins i els espais de lleure**

Les zones enjardinades i els fossats del castell s'adequaran per convertir-se en autèntiques àrees pel lleure i l'esport. Es mantindran algunes de les activitats actuals i se'n promouran de noves.

Als fossats es promouran usos intensius de caràcter no permanent: lúdics, esportius, culturals, etc.

Els espais exteriors del primer recinte seran espais pel lleure, que afavoreixin les relacions i la comprensió del primer recinte. S'utilitzaran com a mirador vers la ciutat i el propi recinte.

Els espais exteriors del segon recinte seran jardins oberts al públic pel lleure.

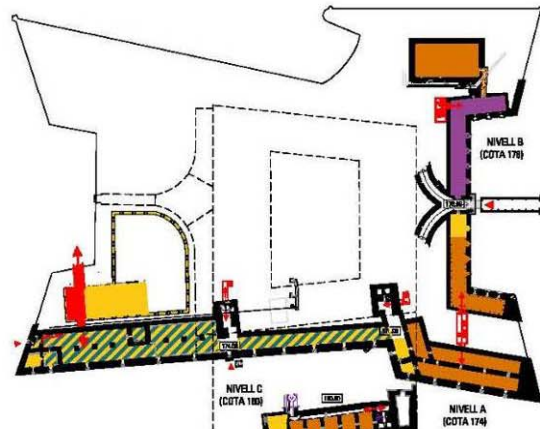

L'ESPAI A RECONVERTIR:

- Recintes, fossats i camí cobert. superfícies

PLANTA NIVELL D, (COTA 184) I SUPERPOSICIÓ NIVELLS INFERIORS (A, B I C)

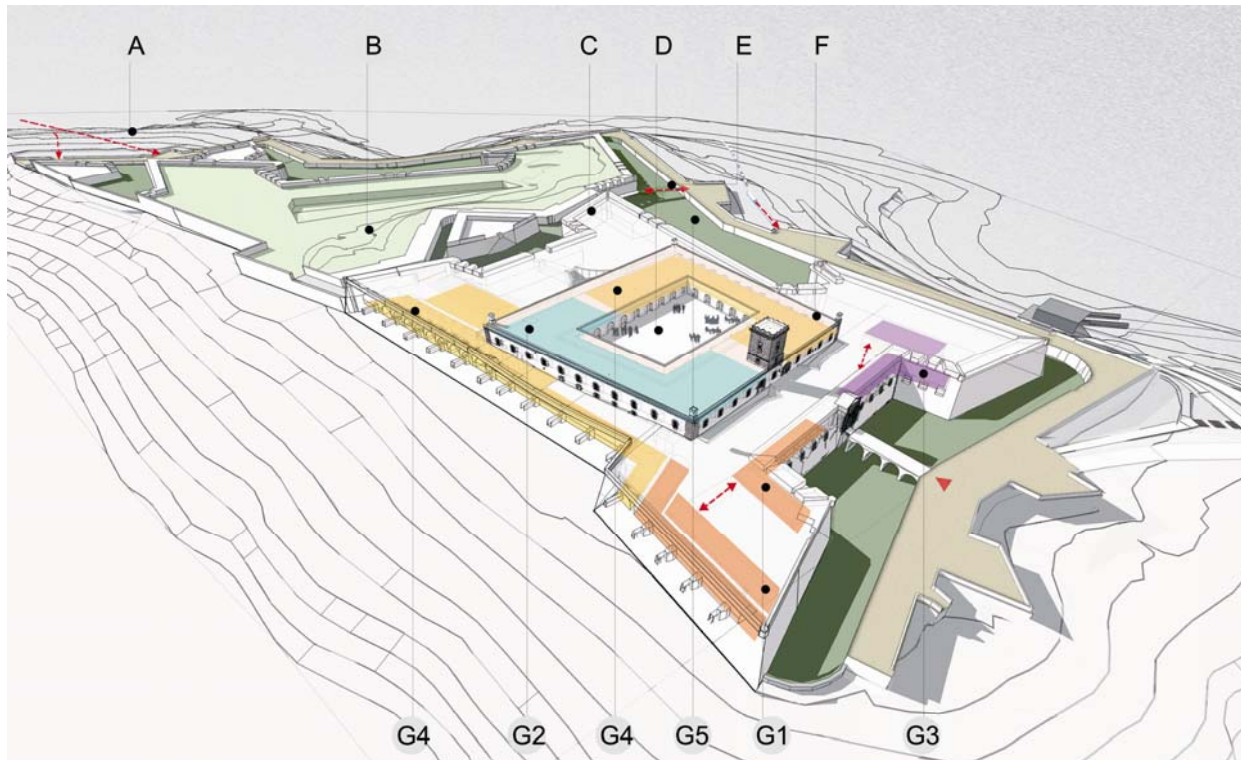
PLANTA NIVELLS A (COTA 174), B (COTA 178) I C (COTA 180)

LA DISPOSICIÓ ESPACIAL:
 • La ubicació dels nous usos

CRITERIS D'INTERVENCIÓ AL CONJUNT DEL CASTELL DE MONTJUÏC: QUADRE RESUM D'INTERVENCIIONS PROPOSADES

ESPAIS DEL CONJUNT		OBJECTIUS	USOS PREVISTOS	INTERVENCIIONS PROPOSADES
SISTEMA D'ACCESSOS		<ul style="list-style-type: none"> - Fomentar l'ús del transport públic col·lectiu al conjunt del Castell de Montjuïc i permetre només l'aparcament de vehicles privats a l'exterior del recinte - Fomentar l'accessibilitat al recinte amb la premisa del Castell de Montjuïc com equipament d'us públic 		<p>Millorar l'accessibilitat rodada de servei des de ponent i millorar l'accessibilitat per a vianants a través del glàcis</p> <p>Adequar i millorar l'accessibilitat entre les diferents parts del Castell</p> <p>Millorar la senyalització d'aparcament a l'exterior del recinte per a vehicles privats i autocars</p>
FOSSATS		<ul style="list-style-type: none"> - Mantenir i potenciar els espais exteriors oberts de caràcter públic - Promoure espais verds flexibles amb superfície trepitjable tova 	<ul style="list-style-type: none"> - Usos públics de caràcter no permanent o efímers relacionats amb el lleure: esportius, culturals, lúdics... - Espais interiors construïts amb usos vinculats a les activitats que es realitzin als fossats 	<p>Mantenir i millorar l'espai dels fossats per a les activitats de lleure amb la recuperació d'elements constructius patrimonials que els connecten amb el primer i segon recintes</p>
PRIMER RECINTE	ESPAI EXTERIOR	<ul style="list-style-type: none"> - Mantenir, restaurar i potenciar els espais exteriors oberts de caràcter públic i els elements constructius que els configuren 	<ul style="list-style-type: none"> - Usos públics relacionats amb el lleure, que afavoreixin la comprensió del monument, el seu sentit i la seva història - Mirador vers l'entorn i vers el propi recinte 	<p>Preservar i potenciar el caràcter d'ús públic i obert de la Plaça d'Armes</p> <p>Restaurar la coberta dels espais perimetrals, potenciant-la com a mirador</p>
	ESPAI INTERIOR	<ul style="list-style-type: none"> - Restaurar i condicionar els espais construïts existents d'acord amb la preservació del caràcter monumental de l'edifici i amb la premisa del Castell de Montjuïc com equipament d'us públic 	<p>Equipaments</p> <ul style="list-style-type: none"> - Serveis generals del Castell de Montjuïc i previsió espais tècnics per instal·lacions, als nivells A, B i D - Àmbit destinat a l'ubicació soterrada d'espais de servei i instal·lacions generals - Usos necessaris en el procés d'adaptació del conjunt - El castell i la memòria, als nivells A i C - Centre d'interpretació de Montjuïc, al nivell A - Equipament: usos formatius, culturals o similars, (prioritàriament Barcelona Centre Internacional per la Pau), als nivells B i D - Usos expositius al nivell A (vinculats preferentment al BCIP) 	<p>Mantenir i consolidar provisionalment l'antiga residència d'oficials durant el procés de restauració del conjunt</p> <p>Rehabilitar els espais al voltant de la Plaça d'Armes</p> <p>Rehabilitar els espais corresponents a l'antic cos de Guàrdia i Museu Militar</p> <p>Dotar al conjunt dels espais d'instal·lacions generals i de servei necessàries pel nou equipament</p>
SEGON RECINTE		<ul style="list-style-type: none"> - Promoure el caràcter d'espai lliure de jardins públics transitables i apropar-ho als visitants. ç L'ús principal serà el lleure 	<ul style="list-style-type: none"> - Jardins culminals oberts al públic - Lleure - Altres usos vinculats al funcionament del conjunt i/o possible residència per al Barcelona Centre Internacional per la Pau 	<p>Recuperar el segon recinte com a espai públic enjardinat</p> <p>Regular les condicions d'edificació i instal·lacions al segon recinte</p>

NOUS USOS I INTERVENCIÓNS PROPOSADES:

A Millorar l'accessibilitat rodada i peatonal des de ponent

B Recuperar el segon recinte com a espai públic enjardinat

C Consolidar provisionalment l'antiga residència d'oficials

durant el procés de restauració del conjunt

D Preservar i potenciar l'ús públic de la plaça d'armes

E Adequar i millorar l'accessibilitat entre les parts del castell

F Restaurar i potenciar la coberta com a mirador

G Rehabilitació d'espais existents i ubicació de nous usos

G1 El Castell i la Memòria

G2 Barcelona Centre Internacional per la Pau

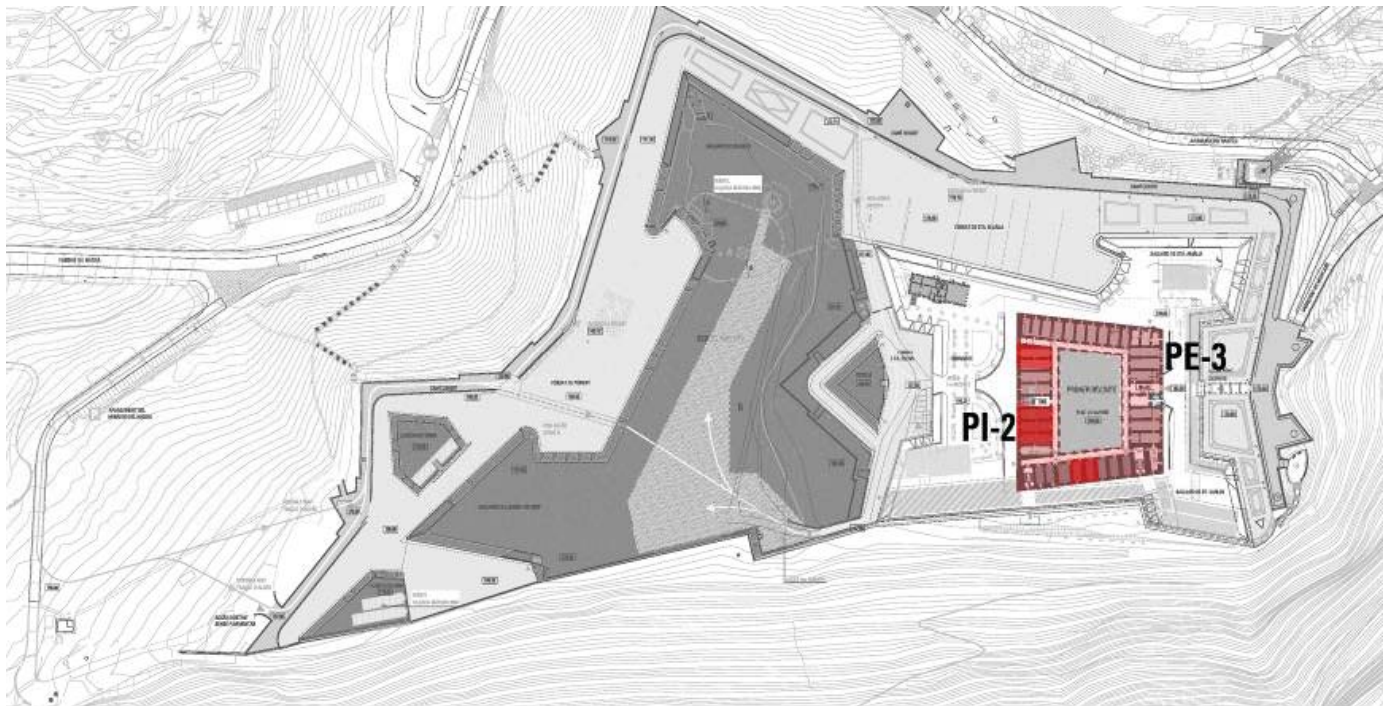
G3 El Centre d'Interpretació de Montjuïc

G4 Espais expositius / Serveis generals

G5 Els jardins i els espais de lleure

Intervencions previstes per al 2010: 2,9 milions €

2010	
Restauració i millora de la coberta del Castell Restauració de part de les sales al voltant del pati d'armes	PE-3 PI-2

PRIMER RECINTE-ESPAI EXTERIOR

INTERVENCIÓ PE-3

RESTAURAR LA COBERTA ORIGINAL I POTENCIAR-LA COM A MIRADOR PÚBLIC

Objectiu específic:

Recuperar els elements constructius originals de major valor millorant les condicions d'accessibilitat i seguretat d'ús, així com les d'estanqueïtat per tal de permetre la rehabilitació i utilització dels espais al voltant de la plaça (nivell 184).

La coberta, situada a la cota 191, és un excel·lent i privilegiat mirador de 360° sobre la ciutat que cal preservar.

Descripció de la intervenció:

Millorar les condicions d'accessibilitat i ús i procedir a la seva impermeabilització.

Les patologies que generen les filtracions d'aigua es deuen a diversos motius: la impermeabilització està malmesa o és insuficient, algunes vessants tenen pendents mal resoltes que generen punts baixos sense desguàs i les canals estan ocupades per passos d'instal·lacions.

La intervenció a la coberta consistirà en recuperar l'enllosat original, retirant les capes superiors de rasella, assegurar una correcta impermeabilització per sota de l'enllosat original, eliminar o reconduir els passos d'instal·lacions que actualment discorren per la coberta i substituir i millorar la il·luminació actual.

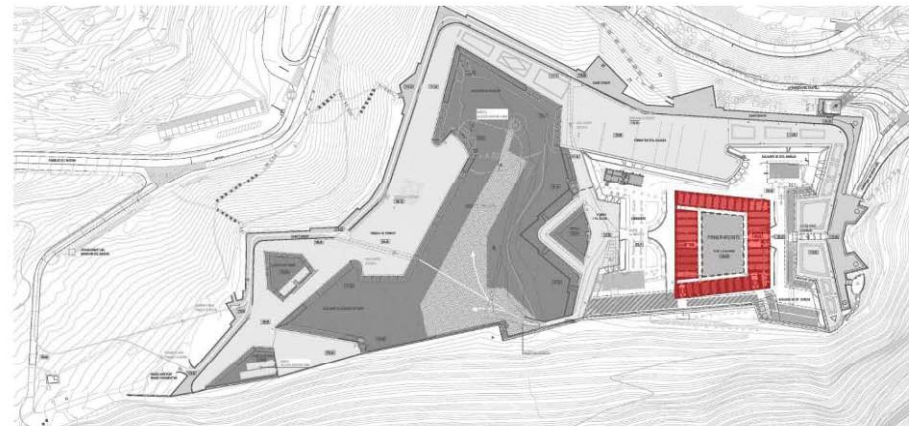
PRIMER RECINTE-ESPAI INTERIOR

INTERVENCIÓ PI-2

REHABILITAR ELS ESPAIS DEL NIVELL 184 AL VOLTANT DE LA PLAÇA D'ARMES

Objectiu específic:

Adaptar els espais existents a la proposta d'usos mantenint les seves característiques tipològiques.
Promoure usos que afavoreixin el caràcter públic de la plaça d'acord amb les característiques d'aquests, de petita dimensió.

Descripció de la intervenció:

Aquests espais tenen humitats atesa a la deficiënt impermeabilització de la coberta i de capil·laritat als paviments.
Igualment, presenten dèficits en les instal·lacions, sobretot referent a climatització i renovació d'aire.
Previ o en paral·lel a la seva rehabilitació, caldrà abordar la impermeabilització de la coberta.

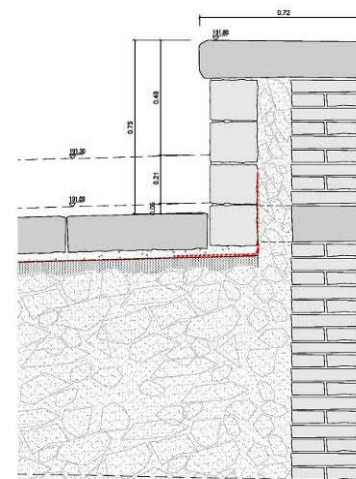
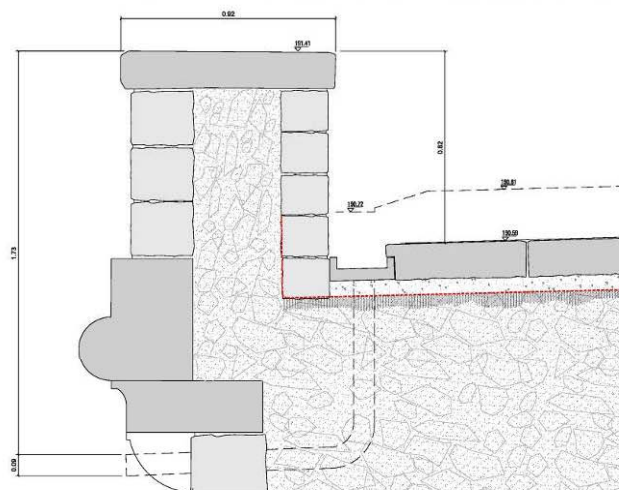
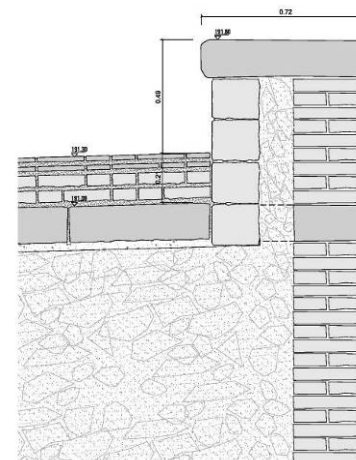
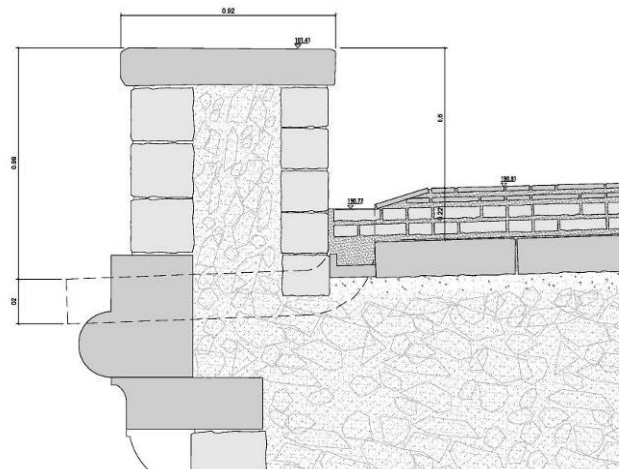

Conseqüències de la no aplicació:

Dificultat en la utilització d'aquests espais.

RESTAURACIÓ I RECUPERACIÓ DE LA COBERTA ORIGINAL
Detalls de la coberta

